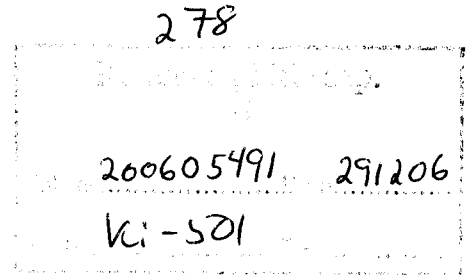

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Vår ref:
06/1481-4
C80

Deres ref:

Dato:
21.12.2006

MELDING OM VEDTAK

Kommunestyret behandlet i møte 18.12.2006 følgende:

Sak nr. 90/06.

HØRING AV NOU 2006:2 STATEN OG DEN NORSKE KIRKE

Følgende vedtak ble fattet:

For å gjennomføre bestemmelsen i menneskerettigheten om frihet i spørsmål som har med tro og livssyn å gjøre (religionsfrihet), avvikles ordningen med statskirke. Den norske kirke etableres som en selvstendig folkekirke med fullt selvstyre.

Nittedal kommune er av den oppfatning at staten må tyngre inn mht. vedlikehold og drift av fredede og verneverdige kirkene. I realiteten representerer disse en nasjonal verdi og finansieringsansvaret for vedlikeholdet bør derfor ligge på det kirkeantikvariske forvaltningsnivå.

En må forutsette at kommunestyret fortsatt skal ha myndighet over hva de kommunale bevilgningene brukes til i samsvar med kommunelovens bestemmelser.

Gravferdsforvaltningen må bli et kommunalt ansvar. Det offentlige har ansvaret for å sørge for gravplasser for alle uansett religion og livssyn.

Vi oversender Dem en fullstendig utskrift av saken som omfatter saksframstillingen og rådmannens innstilling.

Ønsker De ytterligere informasjon i saken, vennligst kontakt Nittedal kommune ved enhetsleder for kultur.

Med vennlig hilsen

Grethe Lied Felde
samfunnsplanlegger
Direkte innvalg: 67 05 91 84

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 18.12.2006
Sak: 90/06
Arkivsak: 06/1481
Tittel: HØRING AV NOU 2006:2 STATEN OG DEN NORSKE KIRKE

BEHANDLING:

Representanten Tone T. Johansen (Frp) fremmet følgende forslag:

Andre og tredje avsnitt som rådmannen.

Nytt første avsnitt:

For å gjennomføre bestemmelsen i menneskerettigheten om frihet i spørsmål som har med tro og livssyn å gjøre (religionsfrihet), avvikles ordningen med statskirke. Den norske kirke etableres som en selvstendig folkekirke med fullt selvstyre.

Representanten John-Ludvig Valen (V) fremmet følgende forslag:

Nittedal kommune ønsker å være en kommune med religiøst mangfold. Vi ønsker å legge til rette for dette mangfoldet.

Menneskerettighetserklæringen slår grundig fast at alle mennesker skal ha frihet til å velge og utøve sin egen religion og livssyn. Vi i Nittedal kommune ønsker en stat som har likeverdige ordninger for religionsutøvelse for alle borgere, uavhengig av livssyn og trosretning.

Reell religionsfrihet fordrer en likeverdig behandling av alle borgere og livssyn fra statens side. I de aller fleste demokratier er staten sekulær, og religiøs tro er en privatsak. Slik bør det også bli i Norge. Både av hensyn til kirken og staten er det viktig med et skille. Nittedal kommune merer på prinsipielt grunnlag at tro- og livssynsamfunn skal være uavhengig av verdslige myndigheter, og staten – som er en stat for alle borgere – ikke skal være bundet til en konfesjon. Den norske kirke skal på sikt likestilles med alle andre religioner og ingen religion skal være nevnt i Grunnloven.

Gjønnes-utvalget foreslår at statskirkas særstilling i Grunnloven fjernes, men at det lages en egen lov som likevel vil gi Den norske kirke en særstilling i forhold til andre trossamfunn. En slik særordning strider mot de grunnleggende prinsippene i menneskerettighetene, bl.a om religionsfrihet, som vårt samfunn er bygget på. Nittedal kommune mener forholdet mellom stat og kirke bør reguleres likeverdig for den norske kirke sammenliknet med andre trossamfunn.

Forholdet mellom stat og kirke er en sak som også handler om minoriteters rettigheter. Nittedal kommune mener derfor det blir galt å legge dette spørsmålet ut til folkeavstemming.

Nittedal kommune er av den oppfatning at staten må tyngre inn mht vedlikehold og drift av fredede og verneverdige kirkene. I realiteten representerer disse en nasjonal verdi og finansieringsansvaret for vedlikeholdet bør derfor ligge på det kirkeantikvariske forvaltningsnivå.

En må forutsette at kommunestyret fortsatt skal ha myndighet over hva de kommunale bevilgningene brukes til i samsvar med kommunelovens bestemmelser.

Gravferdsforvaltningen må bli et kommunalt ansvar. Det skal opprettes religionsnøytrale begravelsslunder og alle religioner skal ha lik anledning til å opprette egne.

Det offentlige har ansvaret for å sørge for gravplasser for alle uansett religion og livssyn.

Det ble avholdt prøvevotering det stemt over John-Ludvig Valens forslag fram til ordene: "(...) ut til folkeavstemming", Tone T. Johansens forslag til første avsnitt og rådmannens innstilling første avsnitt. John-Ludvig Valens forslag falt mot 2 stemmer (V). Tone T. Johansens forslag ble vedtatt 18 – 10. Prøvevoteringen ble gjort endelig.

Rådmannens innstilling, andre avsnitt, ble satt opp mot tilsvarende avsnitt hos John-Ludvig Valen.
Rådmannens innstilling vedtatt mot 2 stemmer (V).

Rådmannens innstilling tredje avsnitt ble satt opp mot tilsvarende avsnitt hos John-Ludvig Valen.
Rådmannens innstilling vedtatt mot 2 stemmer (V).

VEDTAK:

For å gjennomføre bestemmelsen i menneskerettigheten om frihet i spørsmål som har med tro og livssyn å gjøre (religionsfrihet), avvikles ordningen med statskirke. Den norske kirke etableres som en selvstendig folkekirke med fullt selvstyre.

Nittedal kommune er av den oppfatning at staten må tyngre inn mht. vedlikehold og drift av fredede og verneverdige kirkene. I realiteten representerer disse en nasjonal verdi og finansieringsansvaret for vedlikeholdet bør derfor ligge på det kirkeantikvariske forvaltningsnivå.

En må forutsette at kommunestyret fortsatt skal ha myndighet over hva de kommunale bevilgningene brukes til i samsvar med kommunelovens bestemmelser.

Gravferdsforvaltningen må bli et kommunalt ansvar. Det offentlige har ansvaret for å sørge for gravplasser for alle uansett religion og livssyn.

Vedlegg:

Hele utredningen er tilgjengelig på internett:
<http://www.odin.no/kkd/norsk/dok/hoering/bn.html>

1. Høringsbrev
2. Brev fra Human-etisk forbund datert 26.06.2006

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Utrykte vedlegg fås ved henvendelse til ordførerens sekretær

SAKSFRAMSTILLING

Bakgrunn for saken

Kultur- og kirkedepartementet har sendt ut på høring til bl.a. alle kommuner: - NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke.

Svarfristen var opprinnelig 1. desember 2006, men er ifølge Kultur- og kirkedepartementets internettside utsatt til 31.12.2006.

Et bredt sammensatt utvalg, kalt Gjønnnesutvalget, har arbeidet med spørsmålene knyttet til forholdet mellom staten og kirken i ca 2 år, og det er lagt opp til ei omfattende høring av saken.

For å kunne få en bedre informasjon om saken, ble det avholdt et åpent møte den 20. sept. 2006 i Lillestrøm Kultursenter for alle SNR-kommunene og de kirkelige fellelrådene i de samme kommuner. Her var det innledere tilstede fra Gjønnnesutvalget som representerte de tre ulike syn på den fremtidige kirkeordningen.

Denne saken er basert på tilsvarende sak i Skedsmo kommune, som er distribuert via SNR.

Saksopplysninger

Formålet med Gjønnnesutvalgets utredning var å gi grunnlag for å treffe beslutning om statskirkeordningen skal videreføres, reformeres eller avvikles.

Utvalget har ikke vurdert alle sider ved Den norske kirkes virksomhet, men kommentert og dels tatt stilling til reformtema som direkte eller indirekte kan ha sammenheng med kirkens forhold til staten. Utvalget har heller ikke klart å legge fram enstemmige anbefalinger, men beskrevet flertallets og mindretallets synspunkter på aktuelle hovedtemaer.

Utvalgets anbefalinger:

Fremtidig kirkeordning

Blant utvalgsmedlemmene bak utredningen, gikk flertallet på 18 av 20 medlemmer inn for å anbefale et skille mellom stat og kirke. Kun 2 medlemmer gikk inn for å videreføre dagens ordning. Av de 18, gikk 14 inn for ei lovforankret folkekirke, mens 4 ønsker ei selvstendig folkekirke. De tre hovedmodellene utvalget har utredet, går fram i tabellen under:

	Grunnlovsforankret folkekirke	Lovforankret folkekirke	Selvstendig folkekirke
Rettslig forankring	Grunnloven	Særlov gitt av Stortinget	Trossamfunnsloven
Øverste myndighet	Kongen i kirkelig statsråd	Kirkemøtet	Kirkemøtet
Utnevning av biskoper og proster	Kongen i kirkelig statsråd (ev. bare biskoper)	Kirken står fritt	Kirken står fritt

Finansiering

På hvilken måte finansieringen av ei fremtidig folkekirke skal ordnes, krever en omfattende utredning og er ikke fullført i NOU-en. Her skisseres kun løsninger med og uten offentlige bevilgninger og hvor medlemsbetaling er en del av finansieringen.

Utvalget mener det fremdeles er en offentlig oppgave å bidra økonomisk til aktiviteten, byggene og anleggene slik det er i dag.

15 av utvalgets medlemmer mener det offentlige må stå for hovedfinansieringen, med statlige tilskudd som dekker personalkostnader for alle kirkelige ansatte og kommunale tilskudd som dekker bygging, vedlikehold, drift og forvaltning av kirkebygg. Medlemsbidrag kan dekke øvrig virksomhet i menighetene .

Et mindretall anbefaler at den offentlige bevilgningen i sin helhet kommer fra staten. Et annet mindretall anbefaler finansieringen i sin helhet kommer fra medlemskontingent supplert med offentlige tilskudd til særskilte formål.

Gravferdsforvaltningen

17 av 20 medlemmer i Gjønnesusvalget anbefaler at gravferdsloven endres slik at kommunen har ansvaret for gravferdsforvaltningen fordi gravferd er en allmenn oppgave som bør ivaretas av det offentlige.

Mindretallet anbefaler at kirkelig fellesråd beholder ansvaret som en del av helheten av det Den norske kirkes ansvar for.

Fredede og verneverdige kirker

Uansett kirkeordning, mener utvalget det må etableres en særskilt finansieringsordning for fredede og verneverdige kirker. Dette kan være en kirkeantikvarisk tilskuddsordning hvor fra det gis tilskudd etter søknader fra menigheter/fellesråd.

Et flertall på 17 understreker også behovet for strakstiltak for å hindre ytterligere forfall og ødeleggelser av kirkebygg.

Eiendomsrett

Flertallet i utvalget mener eierforholdene fortsatt må bygge på en videreføring av grunnprinsippet om soknenes eiendomsrett til soknekirker og lokale kirkefond.

Utvalget mener at eiendomsretten til Opplysningsvesenets fond (OVF) må avgjøres politisk og ikke juridisk. Flertallet på 18 mener dette må tilfalle den norske kirke.

Forhold til eksisterende plandokumenter

Økonomiske konsekvenser

Miljøkonsekvenser

Risiko- og sårbarhetsanalyse (beredskap)

RÅDMANNENS VURDERING

Fremtidig kirkeordning

Det konstateres at flertallsinnstillingen og dagens statskirkeordning ikke har noen vesentlig betydning for kommunens forhold til Den norske kirke.

De økonomiske forholdene - kirkebyggene

Med utgangspunkt i utvalgets anbefalinger til fremtidig kirkeordning, legges de økonomiske forpliktelsene på det offentlige.

Det sies i utredningen av flertallet at staten må bidra med tilskudd til personalkostnader for de kirkelige ansatte og kommunen med finansiering for bygging og med tilskudd til drift og vedlikehold av kirkebyggene.

Nittedal kommune er av den oppfatning at staten må tyngre inn mht. vedlikehold og drift av fredede og verneverdige kirkene. I realiteten representerer disse en nasjonal verdi og finansieringsansvaret for vedlikeholdet bør derfor ligge på det kirkeantikvariske forvaltningsnivå.

En må forutsette at kommunestyret fortsatt skal ha myndighet over hva de kommunalebevilgningene brukes til i samsvar med kommunelovens bestemmelser.

Ved mindretallets anbefaling av kirkeordning, dvs. full fristilling fra staten, vil det offentlige med stat og kommune, ikke ha de forpliktelser som i dag. Staten kan få ansvar når det gjelder fredede og verneverdige bygg. For øvrig blir det en medlemskontingent fra medlemmene som forankrer økonomien for virksomheten.

Gravferdsforvaltningen

Forvaltningen og driften av kirkegårder/gravplasser og krematorier m.m., berører i tillegg til juridiske og administrative forhold, også kulturelle, religiøse og livssynsmessige ulikheter.

Noen trossamfunn ønsker å benytte gravskikker som er forskjellig fra våre tradisjonelle ordninger. Vi kan også se tendenser til en økende grad av individuelle ordninger. Dette kan tale for at det bør være det offentliges ansvar å sørge for gravplasser og ordninger for en best mulig tilpasset gravferd for det enkelte trossamfunn/livssyn.

Nittedal kommune er enig med flertallet i utvalget at gravferdsforvaltningen er en kommunal oppgave. På denne måten får vi en livssynsnøytral forvaltning som ivaretatt de ulike sider ved trossamfunnenes skikker og de ulikheter i livssyn samfunnet representerer.

Konklusjon:

Det konstateres at flertallsinnstillingen og dagens statskirkeordning ikke har noen vesentlig betydning for kommunenes forhold til Den norske kirke.

Derimot må staten tyngre inn mht. vedlikehold av de fredede og verneverdige kirkebyggene.

Gravferdsforvaltningen må bli et kommunalt ansvar.